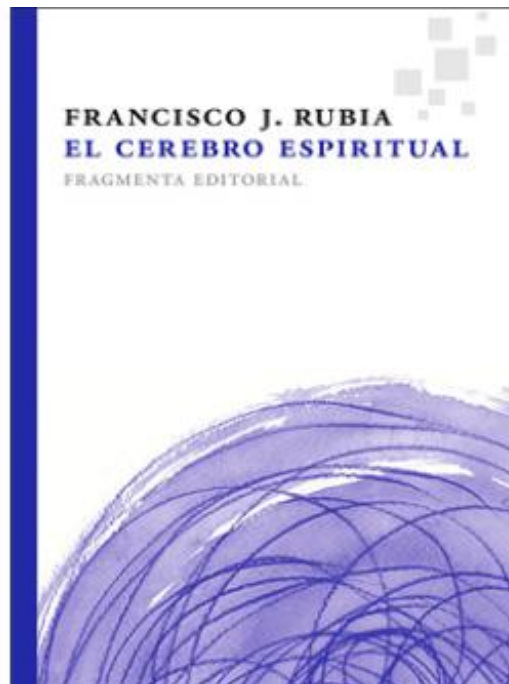

L'espiritualitat del cervell

 www.eixdiari.cat/opinio/doc/53038/lespiritualitat-del-cervell.html

Eix. Coberta de "El cerebro espiritual"

En el món ordinari, la creació cultural no és imprescindible, tot i que és tan desitjable com necessària. Sense la cultura poc hauríem sortit de la selva, encara que la nostra vida biològica hauria anat endavant, com va endavant a la selva. La cultura és una creació humana que s'expressa en les diverses arts o coneixements, incloent-t'hi les arts científiques i la creació de creences i religions. Ara bé: és la cultura el que ha permès a l'*homo sapiens* una vida més dilatada en tots els sentits. Altrament, la depredació i el canibalisme encara hauria estat més ferotge. Ens hauríem menjat vius, com diu l'expressió popular. Si no ho fem, o ho fem de forma no tan cruenta (encara que a vegades, sí), és perquè ens hem dotat d'eines mentals tan sofisticades com la filosofia i l'ètica, les religions i la moral.

Aquestes eines mentals són fruit dels treballs que s'operen en el nostre cervell. El filòsof Henri Bergson diu que la funció del cervell i del sistema nerviós en la seva totalitat, amb els òrgans dels sentits, és més eliminativa que productiva. Sembla, doncs, que per funcionar de manera més operativa, el nostre cervell més aviat s'inclina per suprimir informació a fi i efecte de concentrar-se en cada moment en aquelles dades vitals per a l'organisme.

Així, la cultura seria com un revestiment d'humanitat, o de bondat i bellesa, damunt de l'ésser primari que portem a dins. Ara: tant la supervivència com la cultura són resultat de l'activitat del nostre cervell. La neurobiologia és una ciència fantàstica que permet obrir escaletxes en el funcionament del cervell, aquest misteri encara. I és que les operacions ordinàries del cervell les tenim una mica apamades. Però les operacions extraordinàries del cervell encara se'ns escapen dels dits. És extraordinari tot allò que surt del quotidià, i és extraordinària aquesta segona realitat, o realitat espiritual, que ens empenyem a viure i que mentalment ens du al cel, o a l'infern, que és la seva altra cara. Totes dues realitats, l'ordinària i l'extraordinària, són fruit de l'activitat del cervell.

Però, ¿què passa en el cervell perquè es pugui parlar d'un cervell espiritual? Al seu llibre *El cerebro espiritual* (Fragmenta Editorial), el doctor Francisco J. Rubia diu que dins del cervell existeixen unes estructures que, quan són estimulades, són capaces de generar experiències espirituals, místiques,

numinoses o de transcendència. És evident que els humans podem viure en dos plans de l'existència, o, si es vol, en dues realitats. Aquesta segona realitat, o realitat transcendent, es pot viure de forma espontània mercès a una sensibilitat extrema. Però també sabem que es pot estimular via repetició de mantres, o a través de dansa, així com amb l'ajut d'alguna substància, com bé sabien els antics.

El doctor J. Rubia parla de la realitat ordinària i l'extraordinària com de dues consciències, o de dos aspectes de la consciència: *la consciència límbica* i *la consciència egòtica*. La consciència egòtica, personificada en el jo, és la quotidiana; la consciència límbica és autotranscendent, per la qual cosa el seu accés no resulta tan fàcil, ja que la seva característica és la desaparició del jo, almenys de forma momentània. És des de la consciència límbica que s'accedeix a l'espiritualitat i és per aquest motiu que podem parlar d'un cervell espiritual.

Cal remarcar que no existeix religió sense espiritualitat, però sí que hi ha espiritualitat sense religió. En una experiència límit (així la conceptuen els psicòlegs), com és la contemplació, ja sigui d'un paisatge o en la meditació, o en els moments de la creació artística, o en el goig que provoca l'escolta d'una determinada música, pot haver-hi experiència espiritual sense religió. D'aquí ve que, en el nostre món secularitzat, es digui que en és em l'art, o en la poesia, on hi ha el reducte de la religió. El secret de l'emergència espiritual està en la disminució de la consciència egòtica que, com vasos comunicants, augmenta la consciència límbica.